MA KE KAUOHA.

Olelo Kuahaua.

Oiai ua oluolu i ke Akua Mana Loa ka lawe ana aku i ke ola o ke Alii ka Moi Kalakaua, mai keia ola ana, ma ka la 20 o keia mahina, ma Kapalakiko, Kaleponi Amerika

O makou o na Hoa o ka Aha Kuhina, o ke Alii ka Mor i hala e

Ke holke aku nci, i kulike si me ba Panku 22 o ke Kumikanawai e Yu nei. Nolaile, ke kukala eku nei

O ka Mea Hanohano ke Kama Miiwaline Liuokalani Sa Moiwabine o ko Hawaii Pae . ma malalo o ke ano a me ka Inoa Liliuokalani. E. Ola ka Moiwadine i ke Akua.

Haawiia ma ka Kalealii Iolani i k in la 29 o Januari, M. H. 1891.

Na Palapala Hoalohaloha.

Ha ke Kanoha a ka Punka)

I ka Molwahme, Lilicokalani. Ma ka lekomaikai o ke Akua i ka Moiwahine o ko Hawan Pac

Aloba oc:

Mamuli o ka lawe ia ana aku o kao mua ma ka ncho ali Kou baikonane i aloha mii ia, 🧸 na lima menemene ole o ka make ma ka aloa gula i ka lepo o Kaleponi, nolaisa, ua ili iho maluna ou he haawe kaumaha iloko o ka eh icha, a oia hoi ka makou e noi aku nei i Kou kapu alti, e ac mai Kou kickie. e kana pu ia keia mau haawina luuluu maluna ibo o makou, kekahi o kou mau makaainana ya popilikia ma ke kahua hoomalu lepera o Kalihi nei.

Nolaila, o makou pu kekahi iloko o ke kumakena me oe, a nolaila. me ka haahaa, me ka paumako makou e uwalo aku nei i na mana lani, e hoomama ia kou naau luulou, a e hooloihi ia ke ola o ka Moi wahine iloko o ka maluhia maluna o na Pae Moku o Hawaii nei, ke one oiwi nona ke kaulana i hea ia: -l'a mau ke Ea o ka lina i ka

O makou no me ka hashas. Na Ma'i. Kalihi, Honolulu, Feb. 7, 1891.

I ke Alii ka Moiwahine Liliuokalani;

Aloha oc:

Oiai, ma ka lawe ana aku o ka Makua Mana Loa i ka hanu o ke Alii ka Moi Dayida Laamea Kala-Som o ko Hawaii Pac Aina, kon kalkunane hoi i aloha nui loaia, a-

Obi, mamuli o kona make ana tacció des maluna ou a me ka Chara Alita me, ka Lahui Hawaii, ka brawes kameaha, a lunhu kulipe iene tini. nomila

Hooket da-O makoa o na ma-l ka dana ou e n he nei ma Mela-Johna ke konso pu aku ndi makou y kanikan humphena a e anamo pu trico iloke o kou wa o ka cimelia kuhohohu

We holofo - Ke onio nel makon i kë Akua Lokonorikal doa e hoomanac seet keet naan pilihua, a Nana 1 5131 indi in ce i kall man ha o ka inea.

D. Kalanokalani A. P. Pachaole I. K. Katr S. K. Kraweolu Molokai, Feb. 9, 1891.

I ka Moiwahine kanemake, ke Aliiwahine Kapiolani;

Alona oc: O makou o na ma'i ma ke kahua hoomalu lepera o Kalihi nei, kekahi beluna o kou mau makaainana popilikia, ke noi aku nei makou i kou ahonni, kou ihiini. e ae mai e komo pu aku makou e anamo i na kaumaha luuluu a me ka chacha pilibua o kou naan; mamuli o ka ako ia ana aku o ke ola makamae o ka Moi Kalakaua, kau kane i aloha mui la ma ka sina mamao na kon

ike ole i kona aho hepe loa ma ke- KA LEO O KA LAHUI. ia ola ana.

Nolaila, o makou pu me oe iloko o ke kumakena, a ke noi nei makou i ke Akua, mana loa, e hoomama mai i kou naau luuluu, a nana no e kiai mai i kou maluhia.

O makou no me ka haahaa. Na Ma'i Kalihi, Honoluly, Feb. 7, 1891.

E ka Moiwahine Kapiolani i hoonele ia i ka Haku Moi;

Aloha oe: Mamuli o ko ka Mea Mana Loa oluelu i ka-lawe ana i ka hanu hone loa o ke Alii Aimoku, ka Moi ilibia i aloha nui loa ia, Davida Laamea Kalakaua I.

Nolaila, o makou o na makasinana o ka Apana o Koloa Mokupuni o Kauai, ma o ko makou Komite la

Hooholola--Ke kome pu aku nei makou e kumakona pu me oe. iloko o ké kammaba, ka, nina majel il Kaapuni Honua-Ka On kii o Ha-Wall Bull

Hoofedola-Ke komo pu aku nei makon e anamo me ka Ohana Alii chacha o ke kaumaha luuluu nie ka mokara a ka launa ole. minamina nui.

Hocholola-O ka makou leo pule e heomama la mai kon luuluu, a me ra Ohana Lii a pau loa.

A. W. Maicho W. A. Kiha I. K. Smith · Komite. Jacob Harde Edward Kaaloa)

I ka Moiwahine Kany make, Kamolani.

Aloha oe: Kaupo nei, Apana o Hana, Moku-ia me na lua hamama, o ka Paalii, puni o Maui, ma o ko makou mau a makou i hoike mua aku ai a no-Komite la, no ka mea, ua oluolu i laila oia i hooikaika ai e wohe ia ka Makua Mana Loa ka lawe ana aku i ka hanu hope lea o kau kane ka Moi Kalakaua. A ua lilo ia i mea mokumokuahua ai kou naav.

Nolaila. Hooholoia-Ke komo pu aku nei makou e u pu me oe iloko oia kaumaha i loohia ia oe e ka Moiwahine, a ua pahola iho ia ma-luna o makou, o ka makou pule i mai i kou naau kaumaha. O makou iho no me ka haahaa.

Hon. P. Kamai F. W. Nachu Jr. Komite. P. K. Kamai

Ta loaa mai nei i kela wa koke pu, ma ka Australia mai, na mikilima cleele o na ano a pau, na lole kalakea eleele, na keoveo lahilam, nana ke kupapau. ua makalena, a pela aku, O keia, ka wa kupono e loan ai ke kuai ma- Na Hana Kupanapa o kela wa. kepano ana.-1w-da

Kaluakini tesq. i Azena kookalo palapala

Ua hookobula i keia la o S. E. Kajno: He lua peo hoi ko ka Poaha nei, la laua e hele ana laua i ka aihue Esq. i Agena Hookao Palayala Kepaino na kis poe i hoailona ia i oopu a ka poe pani oopu i ke kaha-Mokupeni o Maul,

C. N. SPENCER. Kuhina Kalalaina Keena Kalalaina Feb. 5.1890.

Hoolaha Hookahekahe Wai.

Hosoicia H. I., Acc. 9, 1890. O ka poe a pau i loaa na pono hookaka Auhau Wai. ke horke ia aku nei ma keia na hora no ka hookahekahe wai ana mai ka hora 6 a 8 a.m., a mai ka hora 4 a 6 p.m, CHAS. B. WILSON. Luga Wai Nui a Honolulu.

Aponoia C. N. SPENCER.

Kuhina Kalaisina.

JNO. E. BUSH. Lunahooponopono a me Puuku.

POAKAHI, FEBERUARI 16, 1891.

KA HUI OIWI HOLEHOLE IWI O HAWAII.

Ma ka hora 9 p. m. o ka pe Posono nei, ua wehe in ac la ke kino wailua o ka Lani Alii, an e Hawaii Ponpi, mailoko ae o kona holowaa

Me ka luuluu paumako makou e hoike aku nei imux o ka lahui holookoa, mai Hawaii a Niihau. Ua bana ia keia hana maewaewa e ke ka mokumokuabua a me ke kani. Kuhina Xui o ke Aupuni, a tawe ia kan kumakena ana ia Kalanikauli, aku la a waiho ma ka hale lua o lua-Ka La e Alobi nei-Ke Alii kona Mama aloha, ma Kawalahao.

Nolaila, ache mez luuluu e ac i ike ia e like me keta mai kinohi mai, a akahi wale no. Ke kamaii hoonele ia i ka Haku Makua Lii lio nei makou i keia me ka chacha ole, e kaana pu hoi i na haawina e ka naau, no kera mau hana ku-

A ma keia, ke hoike hou aku nei makou, o ka oi lea aku o ka pono na e hana ia pela, ola hoi ka Iros-E ola ka Moiwahine Kanemake i kopio pu ana iaia a me kona holoke Akua, a me na Ooana Alii a pau waa makana, iloke hoi o ka holowaa Lichhinu a lakou i hana iho nci, aka, aole loa pela.

Ua hana ia me ka manao makona, a aloha ole, i ka mea hoi nana i hochanohano ae iaia, aka, acle makon e læwa ke hoike aku me he la ua maka'u honga kekahi mea i ka herena o ka nahaha ana o ke kir O .n.akou o na makaainana o ona i haule ai iloko o ka Halealii, ke kino o ke Alii mai kona holowaa mua a ka holowaa elua.

No ka LEO'O KA LAHUI, ke komo pu aku nei oia me ka ehaeha, e haawe pu me oe e ka Moiwahine Liliuokalani a me ka Moiwahine Kanemake Kapiolani, iloko e keia luuka Makua Mana Loa, e hoomana luu hou i ili iho ituna o ka Lahui, Auwe! Luuluu wale ka hana ia ana o ke kino o ke Alii, aka, ua ike mai ka po, a ua ninini mai la oia i ke po'i wai o Kulanihakoi me ka: ikaika. oia ka wa i lawe ia ai kela makana maikai a Amerika a kapae mai nei ia EganaGunn, ma ka aoao ai, aka aole he laau i nele me ka hua. ma nae tho o ka Hale o Makini- Mehe la o kekahi kuhina pumaia no kaca, kihi o Alamii Moi, a me Pa- ka panina o keia pahu i boolewa ia ai me ka ae pono ole mai o na Lii

Melangani est, i Agena nobane garagana mite o ka tahui Hawaii i hele ai i mo aku la o Kuatununaola ma e ai Melangani o Meni.

Melangani o Meni.

C. N. SPINCER.

Kulima Kadajana.

Kema Kadajana.

keja man la, no ke kanu kukuluja waj o Makaweli. iluna a ilalo paha o ke poo e like. I ko Waikaia lohe ana, oia hoi

Nui na hoohalahala o kekahi poe i ka hoonohonoho ana o ka huakai. Ke hoohalahala nei na Komisina.

waii ma o ka Loio Kuhina Akipuka. Ua hlo aku la iaia ka malama hekahe Wai, a i ole, e uku ana paha i laika waiwai o Lilia Piikoi. He Loio manao a hoopono keia, a he kupeno i ka per pilikia o ka lahui c hele iain i hann pono ia ai ko lakou man hihia.

Ke hele nei ka poe Mahometa a noho poolus a pookolu e a**nsana ia** Buki, Wilikoki a me Nawahi.

Ke lili nei hoi na Loio wawae 92-dti. liilii, e pilikia ana o Buki.

NU HOU KULORO.

Lihau ka oneki o ka lei hulu o ka Poalua nei.

E kuai aku ana o Mr. J. F. Mogana ma ke akea, i kekabi mau pono hoonani nale, ma ka Poakolu, Feb. 18, ma kona wahi mau.

Ma ka Poalua, Feb. 17, he 25 ka nuiona li<u>oe</u> kuaita aku ana ma ke akea, mawaho iho o ka rumi kudala o Mr. J. F. Morgan.

Ma ke ku ana mai o ka moku Anaru io kakou nei, ua lawe mai oia he 197 tona nanahu no ka Hui Mikanika, a ua pili oia i ka ma ka uwapo e ka Hui Kaahi, a malaila e hoolei in ai.

E malama ana ka Hui Kuai Mauu Uniona, he halawai maloko o ko lakou keena oihana e ku nei ma Alanui Moiwahine i ka hera hora 11 a.m. o keia kakahiaka.

HE MOOLELO HAWAII

- No -

KUALUNUIAOLA!

KE KEIKIKOA O KA MOKUPU-NI O MANOKALANIPO.-KA HPAPAIOLE O KE KOA J NA LA O KA NOHOALII ANA O OLA. KE ALII O WAIMEA, KAUAI.

I ko Kualunuisola lohe ana ua ui aku la oia i kana aikane e iho laua i kahawai o Makaweli i oopu na laua, aka nae. ua kanalua mai la kana aikane o ike ia mai e -ka poe nana i pani ke kahawai.

Olelo hou aku la o Kualunuiaola i ke aikane, e manao ana ka 'peha oe e hele hoike aku ana kaua, kai no hoi e hele malu aku ana kaua e kii i ka oopu; ma-u no na wahi kauna eha a elima paha, ku ae no ka ua hoi mai, akahi mai la ka hoi ka ono i ka oopu.

I hakalia ne a pau keia mau huaolelo a ua keiki nei, o ko laua puka mai la no fa, a iho mai la no kai, a sohe no i liuliu ka laua iho ana mai, hoen aku la laua i ke kula pahcepua o Waikaia, hala mai la ia loa, iho aku la laua no kahawai, hele aku la iaua nei a nihi ae la ma kuauna ma ke kua iho o kekahi hale, pa ana kahea a kekahi wahi keiki, e kipa aku lana nei ma kauhale e paina ai.

O na makua o keia keiki, ua he-He man anuenne pi'o ko ke 'Lii le i ka mahiai, a o na keiki wale Ma kela la, na hookohu la aku o C. make. Ele anuenue hoi ko ke ko- ala no ko kauhale, nolaila, ua komite o ka fahui Hawaii i hele ai i mo aku la o Kualunulaola ma e ai

nei wahi e hele nei, ua haha'i aku

ine ko l'etero kau in ana ma ke kea. ka inoa o ua keiki nei nana laua i hookipa, ua hoolala'o pu mai la oia o lakou pu ke hele, aole no hoi o Kualunuisola ma i hoole aku. no- lo, ma ka la Sabati ac nei, Feberua-Ke huliamahi, nei ka lahui Ha- laila, ua pit like aku la lakou no ke kahawai.

() ko lakou nei bele ia a ka hapalua like o ia loa, loaa aku la ia lakou nei kekahi wahi keiki n Kalulu ka inoa, a e pii ana no hoi ta! Haalele ia Honolulu no ua mahi ala.

Nolaila, koi aku la lakou nei iaia e hele pu lakou no ke kahawai nani oopu a kane me ka wabine.

Un ae mai la no ho; na keiki ala

me karolete sud med. kalmu, ne ka mes, e p kata i i ka hol au la ilalia, l ka samé stallalia Kona, iaia i pili mai ai i ka uwapo a ke alii. ola keia huliamahi e kame me ka wahine i ke pani sopo mea ia mai he ono na na aliiwaliine.

> Oiar no lakou ner e hele ana, ua hoohuahualau aku la o Kualunuisola ia Kalulu. aohe kakou e huhu ia mai ke hele aku e nana i ka oopu a ke alii.

> Aohe he kapu o ka hele ana aku e nana, o ke kii oia ka bewa, kii no i ka oopu he make ka uku hoopai he make, sohe he aumakua e ola'i. no ka mea, ua hoonoho ia na koa o ke alii ma kela a me keia wain o ke kahawai, e nama ai i ka poe e kii ana i ka ocuu a me ka spae.

I ka lohe ana o na opio nei he make ke kii i ka oopu a ke alii, aole oia i pane hou aku o kanalua hou avanei o Kalulu ma aole e hele pu, aka, noonoo iho la oia iloko ona i kana mea e hana ai ke hiki aku lakou i ke kabawai.

Ua hoomau aku la no lakou i ka hele ana imua a hiki i ke kahawai pani ospu, huli iho la na opio nei a olelo aku la i kana aikane e kii i ke kahi oo, o keia oo na kanasa pani

Pane mai la kana aikane, i co aha, na kanaka paha kela oo, a huhu ia mai au ke kii aku.

Nolaila e ka makamaka. hoomaba iki iho hoi kaua maanei, a kuupau hou aku no hoi i keia pule ae. a e ike pu iho ai kaua i ka hakaka ana o na kerki nei.

HE MELE KANIKAU.

E aloha ae ana au I ka ua poai hale I ka nihi malie ne Mauka o Kahaluu.

Aloha na hala o Kekele Ia wahi a Kalani e hele ai Ilaila ee la e boni aku ai Ke ala mapuana o Kahala.

Aloha ke kewai anu o na pali () ka ohu halii i ke kuahiwi Ilaila o Kalani e walea ai I ka nalu hee mai la i Heeia.

Huli ac o Kalani la nana O ka noho nani mai a Makapuu lke aku 1 ka ua Apuakea Haaheo i ke kai h o Melokai.

MISS. MARY L. KENIMAKA. Kawaiahao, Feb. 16, 1891.

E malama ia ana be halawai na ke Komite kuman o ka Hui Kakeaina, a me na Elele Komite e na Mokupuni mar i ke ahinhi Poelima, Feberuari 13, 1891; hora 6 ahialii, ma ka hale hu mar o San Anatonio, mauka iho o Alanui Moi. no ka noonoo ana, e komo pu aku O ko lakou ai ia a maona, ninan i ka hoolewa hope loa, o ke Alii ka Moi Kalakana I.

> J. A. KAHOONEL Peresidena o ka II. K.

Hoolaha a ka Hui Kaa Ahi.

ТА ПООПОБО КАНСІ КЛА Ahi i ko lakan manawa la-

EHA MANAWA HOLO HOKO OLA LA.

KA HOLO ANA A HOL MAL.

Hosa ma Honouliuli 8:05 Haalele in Honoulinii

Hoen wa Homelela 9 430 W. G. ASHLKY

Lanahoohana Nui C. R. et I. (de Feb. 10, 1801.

8:25

4:35